PLC 2023

1. Consideracions preliminars, justificació i context sociolingüístic del centre **1**

1.1. Context sociolingüístic de la Comunitat Escolar 3

2. Objectius **3**

2.1. Objectius específics 4

3. El tractament de la llengua catalana **5**

3.1. La llengua catalana com a vertebradora de l'ensenyament, vehicular i d'aprenentatge 5

3.2. La llengua catalana com a llengua de l'àmbit administratiu i de comunicació del centre 5

4. El tractament global de les llengües curriculars en els processos d'ensenyament i aprenentatge (catalana, castellana i estrangeres) amb l'objectiu de propiciar-ne la coordinació i la integració per millorar-ne els resultats **6**

4.1. Tractament global de les diferents llengües 6

4.2. Mesures per a la coordinació i la integració curricular 6

5. Plantejaments didàctics sobre els quals es fonamenta l'ensenyament de les llengües i com s'articula aquest ensenyament. Previsions metodològiques **6**

5.1. Previsions de caràcter general sobre la metodologia didàctica de l'ensenyament, l'aprenentatge i l'avaluació de les llengües curriculars i de la competència comunicativa 6

5.2. Activitats de foment de l'hàbit lector 8

5.3. Estratègies organitzatives i curriculars per desenvolupar la competència comunicativa en llengua oral (llenguatge verbal) en llengua catalana. 9

5.4. Especificació de les àrees, matèries o mòduls que s'impartiran en cada una de les llengües 9

6. Criteris per a l'atenció específica d'alumnes d'incorporació tardana amb dèficit de coneixement de llengua catalana i, si també fos el cas, de llengua castellana. **14**

7. Aplicació, difusió, seguiment i avaluació del projecte. **16**

ANNEX 1 **17**

ANNEX 2 **18**

1. Consideracions preliminars, justificació i context sociolingüístic del centre [1]

Aquest Projecte Lingüístic de Centre (PLC) és el resultat de la revisió i actualització del PLC del 2015. Els centres educatius de les Illes Balears, segons la legislació actual, han d'elaborar, aprovar, executar i avaluar el seguiment d'un projecte lingüístic, el qual "serà elaborat per l'equip directiu a partir de la normativa vigent i amb les aportacions que hagi pogut rebre tant del claustre com de la comissió de normalització lingüística"[2]. Aquest projecte es fonamenta en la necessitat de reflectir les estratègies que seguirà el centre per "poder desenvolupar les capacitats de l'alumnat en el domini de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, i de la llengua castellana".[3]

Tot i que la normativa fa referència a les estratègies que promourà el centre per assolir la competència de les dues llengües, la catalana i la castellana, la realitat lingüística actual és d'emergència total per a la llengua catalana pròpia de les Illes Balears, tal i com veurem després a partir dels resultats de l'enquesta sociolingüística[4] feta el curs passat (21-22) dins la comunitat educativa. Tot i que comptam amb enquestes sociolingüístiques anteriors (2015 i 2011), cap com l'actual mostra l'estatus residual i d'extrema fragilitat en l'ús de la llengua pròpia dins la nostra comunitat.

I quines dades aporten els estudis sociolingüístics? En primer lloc, que la igualtat legal entre el castellà i el català a les Illes Balears no es tradueix en una igualtat en la seva consideració social i en la presència d'aquestes dues llengües en la comunicació externa a l'activitat educativa. Aquesta asimetria en els usos lingüístics, de retruc, perjudica l'alumnat que no té el català com a llengua familiar, que es troba sense opcions d'adquirir aquesta llengua a través del mecanisme natural de la interacció. Corregir la deficient integració sociocultural que deriva d'aquest desconeixement del català permet que la llengua catalana sigui patrimoni de tothom, i no solament de l'alumnat de famílies catalanoparlants. A més, aprofundir en l'arrelament sociocultural és un dels camins més productius per lluitar contra el fracàs escolar.

La centralitat de la llengua pròpia de les Illes Balears en l'activitat educativa és i ha de ser la pedra angular de l'IES Calvià, en tant que el centre vol desenvolupar una educació plenament inclusiva, integradora i compensadora de les desigualtats socials i lingüístiques dins un context social i familiar que fins ara ha estat poc permeable cap a la llengua pròpia, ja que l'institut vol que el seu alumnat tengui les màximes garanties per poder accedir al mercat laboral en condicions d'igualtat d'oportunitats en el futur i perquè vol promoure la llengua catalana en un context socioeconòmic on és poc present a dia d'avui.

Les lleis educatives estableixen que els estudiants han d'acabar la seva escolarització obligatòria amb la capacitat no solament de conèixer, sinó d'emprar correctament el català i el castellà. Tenint en compte la realitat sociolingüística sintetitzada que ja hem esmentat en paràgrafs anteriors i que veurem més detalladament més endavant, l'adquisició d'un mateix nivell de competència lingüística en les dues llengües oficials exigeix concentrar esforços en la que presenta menor valoració social i menor freqüència d'ús, tot seguint el principi pedagògic segons el qual dues llengües diferents s'han d'ensenyar de manera diferent. És el mateix principi pedagògic que inspira qualsevol acció educativa basada en l'atenció a la diversitat.

Un altre principi pedagògic amb el qual el centre està compromès és el de l'aprenentatge significatiu, és a dir, la consideració que el coneixement, més que transmetre's, es construeix a través de la pràctica i a través de l'ús d'allò après en situacions quotidianes que viu l'alumnat. Allò que és útil s'aprèn millor. En aquest cas, fer del català una llengua significativa dins el recinte escolar contribueix a fer de contrapès als automatismes i els

---

[1] El marc jurídic i normatiu, de justificació legal del PLC es troba a l'Annex 1 del present document

[2] DECRET 120/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el reglament orgànic dels instituts d'educació secundària

[3] Decret 45/2016, de 22 de juliol, per al desenvolupament de la competència comunicativa en llengües estrangeres als centres educatius sostinguts amb fons públics de les Illes Balears

[4] Els resultats de les enquestes sociolingüístiques es troben a l'annex 2.

prejudicis que, a fora del centre, impulsen la majoria dels alumnes a renunciar a usar el català. A l'escola, doncs, el català ha de ser més que una assignatura.

Vivim, com ho reflecteixen els estudis sociolingüístics que aportam, en una comunitat multilingüe amb forta presència de llengües estrangeres, però hem de fer que aquest multilingüisme no sigui derivat de la procedència de les famílies, sinó que sigui inherent a tot l'alumnat, sigui quin sigui el seu origen. S'ha de tenir en compte que, en el nou context de convergència europea i de globalització econòmica i laboral, la llengua anglesa esdevé imprescindible per a una formació adient dels joves de les Illes.

També, en un apartat específic, s'indiquen les mesures per al seguiment i l'avaluació del present PLC, un seguiment imprescindible per desenvolupar-lo i que en sigui responsabilitat de tothom. Es preveu que en aquest procés d'avaluació permanent, es corregeixin eventuals llacunes o s'hi incorporin també les concrecions que la pràctica educativa requereixi.

Altres aspectes com ara la presència de la CL al centre i les seves funcions, els criteris d'atenció específica a l'alumnat nouvingut o l'ús del català en relació amb els altres són, així mateix, aspectes que es detallen també en els corresponents apartats d'aquest PLC.

Reprenent el que es deia en els primers paràgrafs d'aquestes consideracions preliminars, assumint la seva cultura institucional i exercint la seva autonomia com a centre, l'IES Calvià entén les mesures de planificació lingüística com una responsabilitat que cal gestionar en un clima de confiança. Una confiança basada en el reconeixement de l'esforç i la professionalitat de les persones sobre les quals recau l'ofici d'ensenyar i educar. Aquests, i més que ningú, són els que treballen perquè els joves que acaben l'educació obligatòria i postobligatòria emprenguin la seva trajectòria personal, vital i laboral, amb el bagatge que suposa poder sumar coneixements i llengües, més que no descartar-los.

En aquest document, sempre que s'indiqui "programacions didàctiques" es fa referència a les situacions d'aprenentatge i el document d'infofamílies, segons la nova legislació LOMLOE.

1.1. Context sociolingüístic de la Comunitat Escolar

L'IES Calvià és un centre d'ensenyament públic que està situat a la localitat de Santa Ponça, que pertany al terme municipal de Calvià. A més d'alumnes d'aquesta zona, també hi ha alumnat procedent de totes les localitats de Calvià, així com d'altres municipis com Andratx i Palma.

El municipi de Calvià està situat a la part occidental de l'illa de Mallorca. Té aproximadament 145 quilòmetres quadrats i per la seva configuració geogràfica ofereix una economia basada principalment en el turisme, encara que també subsisteix molt mínimament la producció agrícola en diferents poblacions, unes de litorals i altres d'interiors, i existeix un cert teixit industrial, molt d'ell centrat en la construcció i d'altres activitats relacionades i subsidiàries del turisme. El terme de Calvià és constituït pels diversos nuclis: Cas Català, Illetes, Bendinat, Portals Nous, Portals Vells, Palmanova, Magaluf, Son Ferrer, el Toro, Calvià Vila, es Capdellà, Galatzó, Santa Ponça, Costa de la Calma, Costa de Blanes, la Porrassa, Sol de Mallorca i Peguera.

La infraestructura turística del municipi és una de les més importants d'Europa. Aquesta situació ha produït i produeix un canvi substancial en l'ocupació dels seus habitants, que passen majoritàriament de l'agricultura al sector turístic.

En el poc temps que separa una generació de la següent, el municipi de Calvià ha passat de tenir 2.690 habitants a l'any 1960 a una població de 51.567 (gener de 2021)[5]. Aquesta explosió demogràfica que registra Calvià no té precedents a les Illes Balears i només es pot explicar a través del fenomen del *boom* turístic.

[5] Dades extretes de l'IBSTAT, font consultada 26/10/2022

El fet que el terme de Calvià sigui una zona turística important ha tengut com a conseqüència que en els darrers anys el moviment migratori hagi estat molt intens, la qual cosa s'ha traduït en un augment considerable de la població, tant espanyola, procedent de la península, com estrangera, tant d'Europa (sobretot britànics i alemanys), Sud-Amèrica i Àsia. Part d'aquesta població nouvinguda desconeixen les dues llengües oficials i, una part, no arriba a integrar-se en el context lingüístic i cultural del municipi.

2. Objectius

- Complir el Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears segons el qual a l'ESO, a banda de la llengua catalana, les matèries de socials i naturals s'han de fer en català, així com la resta d'àrees fins arribar, com a mínim, a un 50% de l'horari setmanal.
- Definir una proposta pedagògica per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües oficials de les Illes Balears i de les llengües estrangeres, per tal de millorar la competència de l'alumnat i garantir els nivells d'aprenentatge necessaris al final de les diferents etapes educatives.
- Recollir en la Programació anual de la CL les actuacions previstes per aconseguir fer del català la llengua pròpia del centre, i garantir el domini del català, el castellà i una llengua estrangera per part de l'alumnat.
- Adequar a la legislació i la normativa de la Conselleria d'Educació i del Govern Balear les actuacions que s'adoptin per afavorir l'ús de la llengua catalana o per garantir el coneixement del català o el castellà.
- Vetllar perquè cap membre de la Comunitat educativa sigui discriminat per motiu de la seva llengua.
- Fer del català la llengua vehicular i d'ensenyament del centre i que els alumnes n'adquireixin un domini que els permeti integrar-se en la nostra comunitat com a ciutadans de les Illes Balears, amb uns trets d'identitat propis i comuns a altres territoris amb la mateixa llengua.

2.1. Objectius específics

- Fer un repartiment de les llengües d'ensenyament entre matèries que asseguri la competència lingüística del català i del castellà al final de l'ESO.
- Implicar tota la comunitat educativa per tal d'aconseguir que tot l'alumnat pugui comunicar-se, amb un ple domini, tant oral com escrit, en les llengües catalana i castellana.
- Evitar la segregació de l'alumnat per motius lingüístics.
- Donar tot el suport necessari als alumnes amb problemes per seguir l'ensenyament en llengua catalana o castellana.
- Educar en la diversitat lingüística i cultural, formar parlants plurilingües i interculturals des de la plena competència en català i en castellà.
- Utilitzar el català com a llengua vehicular en tots els àmbits administratius.
- Incorporar l'ús progressiu del català en tots els elements ambientals del centre (retolació, cartells, bar, música...).

- Fomentar l'ús del català en les relacions interpersonals
- Potenciar que la llengua habitual en tot tipus de reunió sigui sempre la catalana.
- Utilitzar el català per a la comunicació, retolació i documentació escrita interna i externa.
- Elaborar els documents administratius del centre en català: processos informàtics, impresos, gestió acadèmica (butlletins, llistats…), gestió econòmica i administrativa.
- Tenir una presència externa en català: anuncis d'actes públics i culturals o amb la seva participació, llengua usada en representació del centre en actes públics (claustres, consell escolar, reunions de pares, rodes de premsa… Xarxes socials)

3. El tractament de la llengua catalana

3.1. La llengua catalana com a vertebradora de l'ensenyament, vehicular i d'aprenentatge

Totes les actuacions que s'adoptin per afavorir la presència i la utilització de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, es faran d'acord amb l'objectiu de garantir la plena convivència en l'ús de les dues llengües oficials al nostre territori. Aquestes mesures tindran un caràcter de compensació per la situació de domini en què es troba la llengua castellana en el nostre centre i en la nostra societat.

D'aquesta manera, la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és la llengua vehicular que serà utilitzada en l'activitat docent. La utilització del català com a llengua vehicular és concebuda com a component principal d'una actuació pedagògica que té un dels seus principis constitutius en el coneixement del propi entorn en tots els seus aspectes (geogràfic, històric, natural, econòmic, cultural, etc.). Les lleis educatives estableixen que els estudiants han d'acabar la seva escolarització obligatòria amb la capacitat no solament de conèixer, sinó d'emprar correctament el català i el castellà. Tenint en compte la realitat sociolingüística del nostre centre, l'adquisició d'un mateix nivell de competència lingüística en les dues llengües oficials exigeix concentrar esforços en la que presenta menor valoració social i menor freqüència d'ús.

Un altre principi pedagògic és el de l'aprenentatge significatiu, és a dir, la consideració que el coneixement, més que transmetre's, es construeix a través de la pràctica i a través de l'ús d'allò après en situacions quotidianes que viu l'alumnat. Allò que és útil s'aprèn millor. En aquest cas, fer del català una llengua significativa dins el recinte escolar contribueix a fer de contrapès als automatismes i els prejudicis que, a fora del centre, impulsen la majoria dels alumnes a renunciar a usar el català. A l'escola, doncs, el català ha de ser més que una assignatura.

Per tot això i partint dels objectius generals d'aquest PL la llengua catalana ha de ser la llengua d'ensenyament a totes les matèries no lingüístiques que s'imparteixen en català, això vol dir que el català serà la llengua a les explicacions, però també del material que es faci servir a l'aula i que això es tradueixi a les produccions[6] de l'alumnat.

- Explicació del professor
- Llibres de text (si se n'usen d'acord amb la programació didàctica)
- Documentació elaborada pel professorat complementària a l'explicació

[6] En cas que l'alumne no compleixi en l'ús de la llengua, cada professor recordarà a l'alumne i l'ajudarà a adaptar-se a la situació comunicativa establerta en el PLC.

- Produccions de l'alumnat (orals i/o escrites)

  Elaboració de treballs

  Intervencions de l'alumnat a classe

  Tasques

3.2. La llengua catalana com a llengua de l'àmbit administratiu i de comunicació del centre

Finalment, seguint el marc normatiu, el català ha de ser la llengua dels documents administratius (sense perjudici dels drets lingüístics reconeguts per les lleis), les gestions i comunicacions internes i externes, les relacions entre els membres de la comunitat educativa, la retolació i l'ambientació del centre. En definitiva, s'ha de fer que la llengua catalana sigui llengua vehicular i d'ús normal del centre. D'aquesta manera el català serà la llengua a la web i les xarxes socials corporatives. La retolació es farà en català així com les interfícies dels dispositius informàtics, pel que fa a la música que sona entre classe i classe es proposarà un llistat de títols en català perquè la seva presència sigui la mateixa que el castellà i l'anglès.

A més s'ha d'afavorir que la llengua catalana sigui la llengua de comunicació amb les famílies, tenint en compte mesures per pal·liar les dificultats que es puguin generar per manca de coneixement de la llengua catalana (i sovint, també de la castellana), per això, es procurarà facilitar documentació bilingüe, en català i castellà, per possibilitar l'exposició progressiva de les famílies a la llengua catalana durant el temps que l'alumne estigui en procés d'acollida lingüística.

4. El tractament global de les llengües curriculars en els processos d'ensenyament i aprenentatge (catalana, castellana i estrangeres) amb l'objectiu de propiciar-ne la coordinació i la integració per millorar-ne els resultats.

4.1. Tractament global de les diferents llengües

El català com a llengua vehicular del centre ha de ser la llengua de referència i la base de l'adquisició de capacitats en totes les matèries i mòduls curriculars.

4.2. Mesures per a la coordinació i la integració curricular

La diversitat lingüística de la major part dels contexts escolars i la innegable necessitat d'una educació plurilingüe per a tot l'alumnat conviden al tractament integrat de les llengües com un vessant excel·lent per estimular la reflexió interlingüística i aproximar-se als usos socials reals, en els quals sovint s'han de manejar simultàniament dues o més llengües; el fet de tenir dues llengües oficials facilita la coordinació a l'hora de tractar els continguts compartits; així, per exemple, no és necessari explicar la classificació del substantiu a les dues matèries, sinó que, partint de les explicacions que s'hagin vist en una, l'altra pot reconduir l'explicació a les especificitats que li són pròpies. Aquesta economia de recursos suposa que es puguin reforçar coneixements de la pròpia matèria a la vegada que es facilita l'aprenentatge d'altres llengües.

Per tant, els Departaments Didàctics de Llengua Catalana i de Llengua Castellana hauran de coordinar les seves programacions i la seva tasca docent de manera que es distribueixin adequadament els continguts comuns i s'evitin les duplicacions. Aquesta coordinació es durà a terme a l'inici de curs per establir els criteris generals a les programacions dels departaments; reunions durant el curs per a tractar aspectes concrets del procés de l'ensenyament (es duran a terme a les reunions de departaments i a les coordinacions de nivell sempre que

coincideixin per horari). I, per acabar, es farà una reunió a final de curs per avaluar tot el procés i fer propostes de millora de cara al curs següent.

5. Plantejaments didàctics sobre els quals es fonamenta l'ensenyament de les llengües i com s'articula aquest ensenyament. Previsions metodològiques

5.1. Previsions de caràcter general sobre la metodologia didàctica de l'ensenyament, l'aprenentatge i l'avaluació de les llengües curriculars i de la competència comunicativa

Actualment, la metodologia en l'ensenyament de llengües es basa en l'aprenentatge significatiu i la concepció que la funció primària del llenguatge és la comunicació i l'intercanvi social. Destaca, per tant, l'aspecte pràctic del llenguatge i l'autonomia de l'aprenent. Això fa que es parteixi del nivell comunicatiu de l'alumnat, els seus coneixements previs, a fi que puguin ser ampliats i aprofundits, i dels seus interessos, que suposen la teorització a partir de l'actuació, i garanteixin l'autonomia de l'aprenent i l'augment de l'aprenentatge significatiu.

Les necessitats de l'alumnat i els objectius a assolir han de ser el punt de partida de les programacions dels departaments lingüístics, i s'han de desenvolupar sota un enfocament comunicatiu i sota la premissa que aprendre llengua és aconseguir-ne el domini. L'objectiu primer és adquirir un instrument útil per comunicar-se i per realitzar altres aprenentatges. I dominar la llengua significa assolir una competència comunicativa plena que els permeti manejar-se d'una manera adequada, en l'àmbit oral i escrit, en el doble procés d'expressió i comprensió, en qualsevol situació comunicativa. Per això el treball de les quatre habilitats lingüístiques ha de ser integrat.

El treball de la comprensió oral i escrita iniciat a l'etapa anterior s'ha de continuar a través de lectures, audicions i materials audiovisuals. A l'expressió oral li ha de correspondre una dedicació sistemàtica, i s'ha d'enfocar no només com un fet espontani, sinó també en forma d'activitats plantejades i programades, treballant aspectes de correcció i fluïdesa a partir de situacions reals i textos autèntics de diferent nivell i tipologia, i amb els mitjans tècnics adequats, car les necessitats de l'alumnat són diverses i s'ha d'aconseguir l'aprenentatge de les pautes inherents a les situacions de treball d'aquesta habilitat.

Per a contribuir a la millora de l'expressió escrita s'han de tenir presents els textos més adequats a la situació de l'alumnat i els continguts i treballar-los parant atenció a les microhabilitats implicades de composició de l'escriptura i de relació amb la comprensió lectora. Tindran un especial tractament els dels mitjans de comunicació, tant per la seva freqüència d'aparició i les seves característiques, com per la possibilitat de llegir-los críticament, i s'incidirà no només en la correcció ortogràfica i gramatical, sinó també en els aspectes de la gramàtica textual.

La literatura s'ha de tractar com un sistema d'expressió i de comunicació que desenvolupa el sentit estètic, crític i lúdic dels lectors. L'anàlisi del discurs literari comporta el desenvolupament dels coneixements lingüístics de l'alumnat, proporciona una varietat de registres i dona una dimensió històrica de la llengua que s'aprèn. Es potencia que la literatura és d'abast universal i que, per tant, els productes literaris de la llengua catalana i castellana comparteixen continguts estètics i culturals amb altres àmbits i cultures. L'elecció de textos literaris diversos intenta fomentar la lectura com a font de cultura i de plaer, i el comentari de text incideix en la formació dels lectors i es relaciona amb continguts d'altres apartats del llenguatge.

El treball d'aprofundiment gramatical ha de partir de contextos significatius i repercutir en un ús cada cop més ric i correcte de les habilitats d'expressió i comprensives. L'ortografia s'aplicarà a les necessitats individuals de cada alumne i partirà de les dificultats més habituals, de la mateixa manera que l'anàlisi morfològica i sintàctica, perquè l'expressió intuïtiva esdevingui domini ple i reflexiu. I el lèxic s'insereix dins el marc de la millora de la comprensió i de l'expressió, treballant l'ampliació quantitativa i qualitativa del vocabulari i mantenint el diccionari com a eina fonamental.

Des del treball de la dimensió social de la llengua, i la diversitat de registres s'ha de transmetre una visió real de les llengües i la seva diversitat com a fet social i com a fenomen enriquidor de la realitat i de les experiències, per tal d'afavorir la no reproducció de qualsevol mena de prejudici aprofitant la presència de dues llengües oficials per facilitar l'anàlisi de la situació sociolingüística.

El paper del docent dins de l'aula ha de fomentar la interacció i la cooperació de l'alumnat, motivar actituds positives des de la posició de coordinador. Això significa orientar-lo en les pautes a seguir i animar-lo a discutir i decidir per potenciar l'adquisició d'aprenentatge. Això implica organitzar el material didàctic seqüencialment, i presentar-lo en petits passos, clars i diferenciats, exposant exemples susceptibles de ser analitzats, interpretats o imitats per a estimular la creativitat comunicativa. Les activitats plantejades han de ser diverses i adequades al procés per garantir la motivació i el paper actiu de l'alumnat.

L'avaluació s'ha d'organitzar a través d'activitats comunicatives en les quals s'integrin les destreses de comprensió i expressió, d'interacció i de mediació de la llengua oral i de la llengua escrita. S'han de valorar els coneixements gramaticals de les llengües i la capacitat de reflexió lingüística, revisar els errors, i també fomentar l'anàlisi i la valoració individual i compartida del que s'ha après. Per això, s'ha de plantejar el procés de manera cíclica i global, interactiu i associat amb contextos reals, on els aprenents siguin els protagonistes del procés d'adquisició i aprenentatge de la llengua. Per això l'alumnat ha de ser coneixedor dels continguts que treballarem durant el curs, els objectius i els criteris que s'aplicaran en l'avaluació i els elements que la permetran, per tal que participin activament del procés, i així puguin prendre consciència que únicament ells poden fer-lo possible, i que han d'estar disposats a aprendre.

5.2. Activitats de foment de l'hàbit lector

A l'IES Calvià es duen a terme diferents activitats per tal d'apropar el gust per la lectura al nostre alumnat. Des de la biblioteca es duen a terme les iniciatives de bibliopati i lectura a l'aula.

L'activitat de *bibliopati* s'havia posat en marxa com activitat esporàdica a cursos anteriors, però les restriccions d'enguany per la pandèmia van fer replantejar-la com una activitat periòdica per tal d'apropar la lectura al nostre alumnat, ja que la biblioteca havia d'estar tancada per les mesures sanitàries del curs. Hi ha establert un calendari de *bibliopatis* amb la possibilitat de realitzar el préstec físic. Es promou l'ús d'aquest préstec mitjançant la difusió a les xarxes socials de les novetats i de diferents seleccions del fons.

El professorat de la Comissió d'Espai Creatiu i Imatge té una aposta decidida per l'ampliació del fons bibliogràfic de la Biblioteca amb una assignació econòmica mensual, seguint criteris d'adquisició que responen a la qualitat, actualitat, diversitat de tipologies textuals de les obres, escoltant sempre les peticions dels alumnes. S'intenta que el màxim nombre possible d'aquestes adquisicions sigui en llengua catalana.

Els cursos vinents es volen recuperar activitats d'animació lectora que no s'han pogut dur a terme per restriccions sanitàries. Tradicionalment, s'han celebrat dates singulars (Sant Valentí, Dia dels Morts, etc.), que han servit per convidar a l'alumnat a la biblioteca i proposar o realitzar lectures relacionades amb aquestes temàtiques.

Per altra banda, els departaments de llengües treballen per oferir lectures guiades que siguin atractives als interessos dels alumnes i que ajudin a la construcció d'itineraris lectors amb diferents tipus de gèneres:

narrativa, còmic, teatre… Es valora la proposta d'oferir des d'aquests departaments un corpus més ampli de lectures per a la selecció de les mateixes segons les inquietuds de cada alumne, així com apropar textos des de les àrees que no són lingüístiques.

5.3. Estratègies organitzatives i curriculars per desenvolupar la competència comunicativa en llengua oral (llenguatge verbal) en llengua catalana.

En el desenvolupament de les sessions, ens trobarem en la situació en què l'alumnat participarà de la sessió. Seguint l'esperit del PLC aquesta comunicació s'hauria de produir en llengua catalana. En el cas que s'esdevengui que l'alumne intervengui en castellà hem d'evitar que aquest fet condicioni l'ús de la llengua de la sessió, és per això, que feim al claustre una sèrie de recomanacions per tal de complir l'objectiu del PLC:

- No canviar mai de llengua. Tots ensenyam llengua (i actituds lingüístiques).
- Demanar "com ho diries en català?" si la resposta ha estat una altra llengua.
- Ús de material audiovisual o oral en català (vídeos, pel·lícules, cançons, xerrades, documentals…).
- Si en som capaços, fer correccions de vocabulari, de pronúncia o de gramàtica. No convé corregir-los directament, sinó reprendre l'explicació amb aquella errada corregida.

5.4. Especificació de les àrees, matèries o mòduls que s'impartiran en cada una de les llengües

NIVELL EDUCATIU 1r ESO

Horari lectiu	**Àrees**	**Català**	**Castellà**	**Anglès**	**Alemany**
2	Educació Física	X			
3	Geografia Història	X			
3	Castellà		X		
3	Català	X			
3	Anglès			X	
4	Matemàtiques	X			
2	Religió /AE		X		
3	Biologia i Geologia	X			
3	Música	X			
2	Optativa (Excepte alemany)		X		X

2	Tutoria (establerta pel tutor)	X	X		
30	TOTAL	18/20	7/9	3	2

NIVELL EDUCATIU 2n ESO

Horari lectiu	**Àrees**	**Català**	**Castellà**	**Anglès**	**Alemany**
2	Educació Física	X			
3	Geografia Història	X			
3	Castellà		X		
3	Català	X			
3	Anglès			X	
3	Matemàtiques	X			
1	Religió /AE		X		
3	Educació plàstica visual i audiovisual	X			
3	Física i Química	X			
3	Tecnologia i digitalització		X		
2	Optativa (Excepte alemany)		X		X
1	Tutoria (establerta pel tutor)	X	X		
30	TOTAL	17/18	9/10	3	2

NIVELL EDUCATIU 3r ESO

Horari lectiu	**Àrees**	**Català**	**Castellà**	**Anglès**	**Alemany**
2	Educació Física	X			
3	Geografia Història	X			
3	Castellà		X		

3	Català	X			
3	Anglès			X	
4	Matemàtiques	X			
1	Religió /AE		X		
2	Biologia i Geologia	X			
2	Física i Química	X			
2	Tecnologia i digitalització		X		
4	Optativa (Excepte alemany, serveis a la comunitat i plàstica en anglès)		X	X	X
1	Tutoria (establerta pel tutor)	X	X		
30	TOTAL	16/17	10/11	3	2

NIVELL EDUCATIU 4t ESO

Horari lectiu	**Àrees**	**Català**	**Castellà**	**Anglès**	**Alemany**
2	Educació Física	X			
3	Geografia Història	X			
3	Castellà		X		
3	Català	X			
3	Anglès			X	
3	Matemàtiques	X			
1	Religió /AE		X		
2	Valors	X			
3	Optatives cat*	X			
3	Optatives cast*		X		
3	Optativa: Alemany				X

1	Tutoria (establerta pel tutor)	X	X		
30	TOTAL	16/17	7/8	3	2

Optatives cat*: Música, Economia, Biologia, FOL, Física i Química i Llatí.

Optatives cast*: Plàstica, Tecnologia i Digitalització.

Cada alumne fa 3 optatives, de les quals una com a mínim és en català.

NIVELL EDUCATIU 1r BATXILLERAT[7]

Horari lectiu	**Àrees**	**Català**	**Castellà**	**Anglès**	**Alemany**
3	Educació Física	X			
3	Filosofia	X			
3	Llengua Castellana i Literatura I		X		
3	Llengua Catalana i Literatura I	X			
3	Llengua Estrangera I			X	
2	Treball de Recerca de Batxillerat I		X		
3	Matèria obligatòria de modalitat	X			
3	Matèria d'opció de modalitat 1	X			
3	Matèria d'opció de modalitat 2		X		
3	Optativa	X	X		X
1	Tutoria	X			
1	Religió/Atenció educativa	X			

[7] Un dels objectius del Batxillerat és que els seus alumnes dominin, tant en l'expressió oral com en l'escrita, la llengua catalana i la llengua castellana. En aquest sentit, les actuacions del centre també han d'anar orientades cap aquest col·lectiu.

31	TOTAL	17/20	8/11	3	3

Per tal de garantir la implementació de les hores lectives en llengua catalana, totes les matèries de modalitat s'impartiran en català[8], excepte Segona Llengua Estrangera.

Matèries de modalitat i optatives en castellà: Cultura audiovisual, Física i Química, Projectes artístics, Literatura Universal, Tecnologia i Enginyeria.

Matèries de modalitat i optatives en català: Economia, Història del món contemporani, Grec, Biologia.

NIVELL EDUCATIU 2n BATXILLERAT

Horari lectiu	Àrees	Català	Castellà	Anglès	Alemany
3	Història d'Espanya		X		
3	Història de la Filosofia	X			
3	Llengua Castellana i Literatura II		X		
3	Llengua Catalana i Literatura II	X			
3	Llengua Estrangera II			X	
	Treball de Recerca de Batxillerat II				
4	Matèria obligatòria de modalitat	X			
4	Matèria d'opció de modalitat 1	X			
4	Matèria d'opció de modalitat 2	X	X		
4	Optativa (Hi inclou Alemany)	X	X		X
1	Tutoria	X			
1	Religió/Atenció educativa	X			
33	TOTAL	16/24	6/14	3	4

[8] En el cas de Literatura Universal es deixarà a elecció del professor.

Modalitat 1: Disseny, Biologia, Tecnologia i Enginyeria, Geografia, Empresa i Grec.

Modalitat 2 i optatives en castellà: Cultura audiovisual, Física i Química, Projectes artístics, Literatura Universal, Tècniques d'expressió gràfico-plàstiques, Dibuix Tècnic, Programació i tractament de dades, Anàlisi Musical.

Modalitat 2 i optatives en català: Grec, Psicologia, Ampliació matemàtiques.

Altres: Alemany.

NIVELL EDUCATIU CICLES FORMATIUS

Un dels objectius dels Cicles Formatius és que els seus alumnes dominin, tant en l'expressió oral com en l'escrita, la llengua catalana i la llengua castellana. Fent especial incidència en aquells alumnes que vulguin seguir la seva formació, ja que hauran de superar una prova d'accés. Per tal de garantir aquest objectiu els mòduls professionals s'hauran d'impartir en les dues llengües oficials. Aquest repartiment es podrà fer a l'inici de curs, segons els recursos de què disposi el centre, **i no serà mai inferior al 50% en llengua catalana**. En aquest repartiment es tindrà en compte que les matèries de caràcter més pràctic es puguin desenvolupar en aquesta llengua, per tal que els alumnes puguin fer ús de la llengua oral en un context real.

Els cicles formatius de grau superior incorporen la llengua anglesa de forma integrada en almenys dos mòduls professionals d'entre els quals componen la totalitat del cicle formatiu. Aquests mòduls han de ser impartits pel professorat que hi té atribució docent i que, a més, posseeix l'habilitació lingüística corresponent al nivell B2 del Marc europeu comú de referència per a les llengües. Els mòduls susceptibles de ser impartits en llengua anglesa són els que s'assenyalen en la norma que estableix el currículum aplicable al cicle formatiu (Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 13 de juliol de 2009 per la qual es regula l'organització i el funcionament dels cicles formatius de formació professional del sistema educatiu que s'imparteixen d'acord amb la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, a les Illes Balears, en la modalitat d'ensenyament presencial).

Els mòduls d'empresa a l'aula i comunicació i atenció al client queden lligats als projectes Erasmus+ cursant-se en anglès, per donar resposta també a les necessitats de les empreses a les pràctiques d'FCT

6. Criteris per a l'atenció específica d'alumnes d'incorporació tardana amb dèficit de coneixement de llengua catalana i, si també fos el cas, de llengua castellana.

PRINCIPIS LINGÜÍSTICS, CULTURALS I SOCIALS DEL PALIC

El PALIC s'ha de fonamentar amb els principis lingüístics, culturals i socials següents:

- L'acolliment i la inclusió escolar de tot l'alumnat d'incorporació tardana ha de ser una de les prioritats dels centres educatius, per la qual cosa s'han de promoure actuacions que permetin un acostament afectiu i emocional de l'alumnat d'incorporació tardana al currículum, a la vida del centre i a l'entorn proper, **en un context d'escola inclusiva**.

- El centre educatiu és un espai privilegiat, i a vegades únic, on l'alumnat d'incorporació tardana pot conèixer la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, i adquirir les habilitats bàsiques per a la comunicació que li permetran l'accés a qualsevol disciplina del món del coneixement.

- Constitueix una finalitat del PALIC la capacitació dels alumnes d'incorporació tardana per a la realització de tasques, activitats i processos que han de desenvolupar en la vida quotidiana, així com la capacitació per assolir la competència lingüística en llengua catalana que els permeti aprofitar el currículum propi del curs al qual estan inscrits.

ORGANITZACIÓ DEL PALIC

El **principi d'inclusivitat** regeix el marc organitzatiu del PALIC.

- La forma d'organització preferent per al suport lingüístic a alumnes d'incorporació tardana ha de ser la intervenció amb codocència a l'aula del grup ordinari, amb dos professors.

- Agrupament de suport lingüístic fora de l'aula ordinària amb professora de PALIC.

ALUMNES

L'equip directiu, juntament amb el cap de departament d'orientació, elabora una llista provisional d'alumnes a la primera quinzena de setembre. A la primera quinzena d'octubre es passa un qüestionari als equips docents dels alumnes de PALIC per saber quines necessitats lingüístiques tenen i ajustar la seva resposta educativa atenent al principi d'inclusivitat. A partir de la informació recollida s'elabora un informe individual de cada alumne reflectint el seu horari de PALIC i informacions referides a l'avaluació (què i qui avalua). Aquest informe es revisarà i actualitzarà trimestralment.

La coordinadora de suport s'encarrega de sol·licitar i tramitar les exempcions de català dels alumnes.

Si l'alumne ve amb el curs iniciat, es realitzarà el mateix procés en el moment que comenci les classes (valoració per part de l'equip directiu, i unes setmanes després, formulari a l'equip docent).

Durant el temps que estigui a PALIC, cada docent podrà valorar que l'alumne pugui atendre la seva assignatura segons els coneixements que tengui, el docent avisarà l'equip directiu i començarà a avaluar l'alumne.

Els alumnes que passen a ser avaluats pels docents se'ls pot fer reforç i metodologia DUA, per donar resposta a les seves necessitats.

FUNCIONS DE LA PROFESSORA DE PALIC

a. Afavorir i accelerar el procés d'adquisició de les competències lingüístiques bàsiques **(amb tasques per fer a la resta de matèries sempre que no puguin seguir-la)**.

b. **Avaluar i fer un seguiment del nivell de competència comunicativa.**

c. Atendre les necessitats afectives, emocionals, relacionals, identitàries i de pertinença que poden comportar risc d'exclusió.

d. Fer el seguiment del grau d'inclusió escolar i social necessari per garantir l'èxit dels processos educatius dels alumnes.

e. Informar la família en relació amb les actuacions per afavorir la millora dels aprenentatges de l'alumne i la seva participació social en activitats extraescolars, biblioteques públiques, tallers de llengua, activitats de lleure i d'altres.

f. Coordinar-se amb el professorat de les matèries pertinents en què l'alumnat d'incorporació tardana surt del seu grup ordinari per participar en un agrupament de suport lingüístic i amb el corresponent professor tutor.

FUNCIONS DEL CONJUNT DEL PROFESSORAT DEL CENTRE QUE INTERVÉ EN GRUPS ORDINARIS AMB ALUMNES D'INCORPORACIÓ TARDANA

a. Impartir docència en contextos en què és necessari aplicar estratègies pròpies de la immersió lingüística i, en general, en aquells casos en què cal adequar la intervenció didàctica a la diversitat lingüística en qualsevol curs de l'ensenyament obligatori.

b. Utilitzar metodologies adequades a l'atenció de l'alumnat d'incorporació tardana que rep suport lingüístic i cultural.

c. Col·laborar amb el professorat de suport lingüístic per facilitar la incorporació progressiva al currículum dels alumnes que no tenen prou domini de la llengua de l'ensenyament.

d. Col·laborar en l'elaboració del pla individual dels alumnes d'incorporació tardana en les diverses matèries curriculars.

e. Fer les adaptacions curriculars de la matèria que imparteix a l'alumne d'incorporació tardana juntament amb el professorat de suport lingüístic.

f. Avaluar les competències no lingüístiques dels alumnes.

CRITERIS D'AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT D'IT I DEL PALIC

- La professora de PALIC avaluarà la **competència lingüística** dels alumnes IT amb desconeixement de les dues llengües oficials, especificant **ACS-PALIC.**

  Podran ser avaluats de la resta de competències no lingüístiques pels professors ordinaris i de suport, especificant RE. En el cas que no es puguin avaluar les competències no lingüístiques per desconeixement de la llengua es deixa en blanc i sense avaluar. A la matèria de castellà, si segueix un material en castellà adaptat, podrà ser avaluat pel professor ordinari i de suport especificant **ACS-PALIC.** En el cas que no es pugui avaluar es deixa en blanc i sense avaluar.

- Aquells alumnes que coneguin el **castellà** seran avaluats de totes les competències pels professors ordinaris i de suport. A l'àrea de català serà avaluat per la professora de PALIC, especificant **ACS-PALIC**

7. Aplicació, difusió, seguiment i avaluació del projecte.

A l'inici de cada curs, l'equip directiu s'assegurarà que tot el personal docent i no docent coneix el PLC mitjançant la carpeta claustre del Classroom, el plec del professorat, pàgina web i a la reunió inicial de professorat nouvingut.

En el PLC, i concretament en la programació de cada curs escolar , s'han de determinar els objectius a assolir pel que fa al coneixement de llengües per part de l'alumnat, planificar les activitats pertinents, establir un calendari per dur-les a terme i dotar-les de recursos. El seguiment del compliment del PLC i de la Programació l'han de fer la CCP i la Comissió Lingüística, amb l'aprovació del Claustre.

Les actuacions marcades a la concreció anual s'han d'avaluar per decidir si han de tenir continuïtat o s'han de reorientar amb vista al curs següent. S'ha de tenir en compte que l'avaluació de la idoneïtat del PLC es pot fer amb diferents eines, i s'ha d'avaluar en moments diferents del procés. Es poden fer servir diferents recursos,

com ara les proves IAQSE, els resultats acadèmics dels alumnes, proves específiques de competència escrita o/i oral a final d'etapa d'ESO, els resultats de les proves PISA, etc., però també les enquestes dels usos lingüístics entre alumnat, professorat i famílies, de les quals es farà una actualització cada 3 anys de manera ordinària. Amb la finalitat de prendre decisions, caldrà especificar els indicadors que es considerin significatius, preveure procediments i instruments necessaris i procedir a l'avaluació, tant dels resultats com del procés. Així, podran introduir-se les mesures correctives o d'incentivació pertinents.

A la memòria de final de curs, s'ha de fer constar si s'han assolit els objectius prevists, a partir d'una sèrie d'indicadors. El centre s'haurà de documentar, haurà de recollir dades i resultats i fer diagnosis, i a partir d'aquestes dades, fer propostes de millora, introduir canvis i arribar a acords.

ANNEX 1

MARC JURÍDIC I NORMATIU

- Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, modificada per la Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre (LOMLOE).
- Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. Articles 35 i 36.1.
- Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística (BOCAIB 20/5/86 núm. 15), modificada per la Llei 1/2016, de 3 de febrer. Article 17 i següents.
- Decret 100/1990, de 29 de novembre, regulant l'ús de les llengües oficials de l'Administració de la CAIB (BOCAIB 18/12/90 núm. 154).
- Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears (BOCAIB 17/7/1997 núm. 89).
- Decret 120/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el reglament orgànic dels instituts d'educació secundària.
- Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, modificat pel Decret 29/2016, de 20 de maig.
- Decret 35/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum del batxillerat a les Illes Balears, modificat pel Decret 30/2016 de 20 de maig.
- Ordre ECD/65/2015, de 21 de gener, per la qual es descriuen les relacions entre les competències, els continguts i els criteris d'avaluació de l'educació primària, l'educació secundària obligatòria i el batxillerat.
- Ordre del conseller d'Educació Cultura i Esports, de dia 12 de maig de 1998, per la qual es regulen els usos de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, com a llengua d'ensenyament en els centres docents no universitaris de les Illes Balears (BOCAIB núm. 69 de 26/05/1998).
- Ordre del conseller d'Educació i Cultura de dia 14 de juny de 2002, per la qual es regula l'elaboració i l'execució del Programa d'acolliment lingüístic i cultural adreçat a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu de les Illes Balears que cursa estudis als instituts d'educació secundària.

ANNEX 2

ENQUESTES ALUMNAT

Els resultats que es presenten a continuació representen les respostes de l'enquesta d'usos lingüístics que es va passar a tot l'alumnat de l'IES CALVIÀ durant el mes de desembre, i de les quals s'han obtingut un total de 851 respostes.

Lloc de naixement		**Temps de residència a les Illes Balears**	
Illes Balears	77,8%	Entre 1 i 3 anys	3,2%
Catalunya o País Valencià	2,2%	Més de 3 anys	16,8%
Resta de l'estat espanyol	5,8%	Hi he viscut sempre	78,9%
Resta del món	14,2%		

Com s'observa amb aquestes dades el 80% de l'alumnat de centre procedeix de territoris de parla catalana, i gairebé aquest mateix nombre ha viscut sempre a les Balears. L'alumnat que actualment, estaria en situació de pla d'acollida lingüística és un 3% del nostre alumnat. Sí és important assenyalar que un 14% ha nascut a altres països, i per tant, una part important tenen com a llengua primera una diferent del català o castellà

Quina és la teva llengua?		**Quina va ser la teva primera llengua?**	
Català	7,2%	Català	14%
Castellà	56,9	Castellà	67,8%
Ambdues	20,6%	Ambdues	20,6%

Altres	15,3% Anglès 3,9 Alemany 2,2 Búlgar 1,8 Rus 0,8	Altres	18,2 Anglès 3,9 Alemany 3,2 Italià 1,1 Búlgar 2,2 Rus 1,1

A la pregunta “quina és la teva llengua?”només el 7% de l’alumnat respon que aquesta és el català, tot i que el doble respon que el català va ser la seva primera llengua (14%). Més de la meitat dels enquestats tenen com a Llengua 1 el castellà, i un grup considerable respon que tant el català com el castellà són les seves llengües. Igual que a la pregunta anterior, és important assenyalar el nombre d’alumnes que no tenen com a llengua 1 ni el català ni el castellà, 15%. Les llengües més representades són l’anglès, l’alemany i el búlgar.

En quina llengua parles amb el teu progenitor 1		**En quina llengua parles amb el teu progenitor 2**	
Català	13,6%	Català	10,6%
Castellà	69,2%	Castellà	73,1%
Altres	17,2% Anglès 3,9 Alemany 2,8 Búlgar 1,9 Rus 1,2 Polonès 0,8	Altres	16,3% Anglès 4,3 Alemany 2,4% Búlgar 1,8% Rus 1,1%

En quina llengua parles amb els teus germans o germanes?		**En quina llengua parles amb altres familiars?**	
Català	13,8%	Català	16,7%
Castellà	73,3%	Castellà	62,7%
Català i castellà	1,4%	Altres	20,6%
Altres	11,5%		

Pel que fa a l'ús del català dins de l'àmbit familiar suposa en el millor dels casos només el 16%, mentre que el castellà està al voltant del 70% en totes les situacions familiars demanades. És ressenyable que, tot i que un més del 10% fan servir el català amb diferents membres de la família, només el 7% dels alumnes havien respost que el català és la seva llengua.

En quina llengua parles amb els teus amics?		**En quina llengua parles habitualment al pati de l'institut?**	
Sempre en català	0,4% (3 alumnes)	Català	1,9%
Sempre en castellà	66,8%	Castellà	89,1%
Majoritàriament en català	4,6%	Ambdues	7,5%
Majoritàriament en castellà	28,3	Altres	1,5%

Si ens fixam en la llengua amb la qual socialitzen amb els seus iguals les dades no canvien, el 94% dels alumnes parlen amb els amics en castellà sempre o majoritàriament. Per tant, la llengua catalana se situa en el 5%, quedant molt reduïda a l'àmbit familiar.

En quina llengua et comuniques amb els teus amics per escrit?		**En quina llengua fas les publicacions a les xarxes socials**	
Català	3,9%	Català	1,4%

Castellà	89,5%	Castellà	86%
Altres	6,6%	Altres	12,6%

En relació a l'ús de la llengua escrita en l'àmbit informal la tendència és similar a l'ús de la llengua oral. El castellà predomina, mentres que el català es situa per sota del 4% en xats i no arriba al 2% en les seves xarxes socials, on les altres llengües mostren un augment considerable, possiblement per la consideració de l'anglès com a llengua globalitzadora.

A l'escola, en quina llengua et feien classe?		**A l'escola, en quina llengua entregues les tasques?**	
Sobretot en català	46,7%	Català	47,6%
Sobretot en castellà	16,1%	Castellà	53,4%
Igual en català que en castellà	37,2%		
A l'escola, en quina llengua prens apunts?		**A l'escola, en quina llengua prens les anotacions personals (agenda…)**	
Català	40,6%	Català	15,3%
Castellà	59,4%	Castellà	84,7%

Pel que fa a l'àmbit escolar, podem observar que gairebé el 50% del nostre alumnat ha estat escolaritzat a primària en català. I que el castellà ha estat llengua prioritària només per al 16% dels alumnes abans d'arribar a l'institut. Així i tot, només el 50% de l'alumnat pren apunts i entrega les tasques en català. I crida l'atenció com la xifra disminueix quan es tracta d'anotacions personals, és a dir, on la llengua que empri el professor perd influència.

Quan et dirigeixes a un desconegut, li parles en…	
Català	3,9%
Castellà	93,9%
Altres	2,2%

Si has iniciat una conversa en castellà amb un desconegut i ell et respon en català, en quina llengua continues la conversa?		**Si has iniciat una conversa en català amb un desconegut i ell et respon en castellà, en quina llengua continues la conversa?**	
Català	61,6%	Català	67,9%
Castellà	38,4%	Castellà	32,1%
Quan un desconegut et parla en català, contestes en:		**Quan un desconegut et parla en castellà, contestes en:**	
Català	75,5%	Català	0,7%
Castellà	24,5%	Castellà	99,3%

Els usos lingüístics amb desconeguts reflecteixen la mateixa dinàmica, els alumnes inicien les converses amb desconeguts en castellà en un 90% dels casos, la qual cosa mostra la consideració del castellà com a llengua de comunicació social dominant. Els casos de canvi de llengua són similars en ambdues llengües, és a dir, el 60% dels alumnes han respost que adaptarien la llengua segons el parlant. En canvi, sí hi ha diferència quan la conversa no ha estat iniciada per ells, en aquest cas, un 24% mantindrien el castellà quan un desconegut es dirigeix en català, no obstant el cas contrari no suposa ni l'1%, és a dir, davant un desconegut que els parla en castellà, els nostres alumnes catalanoparlants no mantindrien la seva llengua.

Llengües de consum					
Llibres	Majoritàriament en català	9,9%	**TV**	Majoritàriament en català	3,2%
	Majoritàriament en castellà	82,4%		Majoritàriament en castellà	85,1%
	Altres	7,7%		Altres	11,7%
Cinema	Majoritàriament en català	1,4%	**Internet**	Majoritàriament en català	3,9%
	Majoritàriament en castellà	90,4%		Majoritàriament en castellà	85,3%
	Altres	8,2%		Altres	10,8%

Revistes i diaris	Majoritàriament en català	4,6%	**Xarxes socials**	Majoritàriament en català	4,5%
	Majoritàriament en castellà	86,5%		Majoritàriament en castellà	86,5%
	Altres	8,9%		Altres	9%
Música	Majoritàriament en català	3,1%	**Mòbil**	Majoritàriament en català	7,6%
	Majoritàriament en castellà	67,7%		Majoritàriament en castellà	85%
	Altres	29,2%		Altres	7,4%
Ràdio	Majoritàriament en català	7,6%	**Comerç**	Majoritàriament en català	5,3%
	Majoritàriament en castellà	81,1%		Majoritàriament en castellà	87,2%
	Altres	11,3%		Altres	7,5
Contingut en línea	Català	1,2%			
	Castellà	76,4%			
	Altres	22,4%			

Si observam les dades de consum als mitjans de comunicació o d'ús de la llengua en comerços, en cap cas el català arriba al 10%, mentres que el castellà es situa per damunt del 80% en tots els casos. D'aquesta tendència es poden assenyalar diferents motius. Per una part, la desconeixença dels nostres alumnes de l'oferta cultural i de comunicació en llengua catalana. Per una altra banda, la consideració del castellà i l'anglès com a llengües de prestigi.

Coneixement de la llengua							
Entenc el català		**Sé parlar en català**		**Sé llegir en català**		**Sé escriure en català**	
Perfectament	65,6%	Perfectament	35,3%	Perfectament	54,4%	Perfectament	27,6%
Bé	30,3%	Bé	54,1%	Bé	40,4%	Bé	59,7%
Una mica	3,4%	Una mica	9,6%	Una mica	4,1%	Una mica	10,9%
Gens	0,7%	Gens	1,1%	Gens	1,1%	Gens	1,8%
Entenc el castellà		**Sé parlar en castellà**		**Sé llegir en castellà**		**Sé escriure en castellà**	
Perfectament	93,3%	Perfectament	90,5%	Perfectament	91%	Perfectament	72,7%%
Bé	5,3%	Bé	7,9%	Bé	7,9%	Bé	25,3%
Una mica	1,1%	Una mica	1,2%	Una mica	1,2%	Una mica	1,5%
Gens	0,3%	Gens	0,4%	Gens	0,4%	Gens	0,5%

En quant al coneixement de la llengua es varen fer preguntes en relació a les quatre habilitats lingüístiques, i en totes el coneixement del castellà supera al català. Si ens fixam en la percepció que els alumnes tenen de la seva destresa lingüística en llengua catalana, crida l'atenció només el 65% dels nostres alumnes consideren que entenen perfectament el català, i poc més del 50% considera que té una bona comprensió escrita, però quan el que es demana és la capacitat en producció oral i escrita les xifres són molt més baixes, ja que només un 35% considera que el sap parlar i un 27% que el sap escriure. Si aquests percentatges es comparen amb els de llengua castellana, tot i que la tendència indica igualment que la destresa amb un percentatge més baix és la escrita, les xifres són molt clares, el castellà està considerat pels nostres alumnes una llengua que dominen el 90% en tres de les quatres habilitats lingüístiques.

Consideres que la llengua parlada a les Illes Balears, al País Valencià i a Catalunya és la mateixa?			
Sí	25,6%	**No**	74,4%

Una altra pregunta que es va plantejar és si consideraven que la llengua parlada a les Illes Balears, al País Valencià i a Catalunya és la mateixa. La major part dels alumnes consideren que no (74%), Creiem que el problema té l'origen en la qüestió terminològica. Es tracta, en definitiva, d'un problema que es pot resoldre al llarg del procés d'escolarització.

Consideració cap a la llengua			
Com trobes d'important conèixer el català?		**Com trobes d'important conèixer el castellà?**	
Molt	16,1%	Molt	72,3%
Bastant	41,1%	Bastant	25,5%
Poc	31,3%	Poc	1,9%
Gens	11,5%	Gens	0,3%

Finalment, es va demanar la importància que tenia per a ells el coneixement de les dues llengües. Pel 70% dels nostres alumnes és molt important aprendre castellà, però aprendre català només és important per un 16%, fins i tot, un 40% de l'alumnat considera que conèixer la llengua catalana és poc o gens important. Aquesta consideració cap a la llengua es reflecteix perfectament amb l'ús que se'n fa, i és una mostra més del procés de minorització lingüística.

ENQUESTES PROFESSORAT

Els resultats que es presenten a continuació representen les respostes de l'enquesta d'usos lingüístics que es va passar a tot el professorat de l'IES CALVIÀ durant el mes de desembre, i de les quals s'han obtingut un total de 86 respostes.

Lloc de naixement		**Anys impartint docència a llocs de parla catalana**	
Illes Balears	72,1%	Entre 1 i 3 anys	14%
Catalunya o País Valencià	9,3%	3-5 anys	18,6%
Resta de l'estat espanyol	15,1%	Més de 5 anys	67,4%
Resta del món	3,1%		

Com s'observa amb aquestes dades, més del 80% del professorat del centre procedeix de territoris de parla catalana i, per tant, la llengua catalana li és pròpia o familiar, havent nascut a les Balears més del 72%, mentre que un 15,1% hauria nascut a la resta de l'estat i només un 3,1% a altres països. Aquestes dades anirien en correlació amb el percentatge de professorat que duu més de 5 anys impartint docència a llocs de parla catalana i que, per tant, estaria habituat amb la docència en centres on la llengua catalana és vehicular, que s'acostaria al 70%. Aquesta xifra és encara més important si tenim en compte que una part significativa del professorat que consta que duu menys de 5 anys impartint docència a llocs de parla catalana, hi és dins d'aquest grup pel fet que el professorat jove i/o novell al centre és elevat, tant per part d'interins com de funcionaris de carrera. Podríem dir, així, que una àmplia majoria del professorat estaria avesat a veure el català com a llengua vehicular de l'ensenyament i, per tant, no rebutjaria d'entrada aquesta posició.

Quina és la teva llengua materna?	
Català	54,7%
Castellà	56,9
Ambdues	20,6%
Altres	15,3%

A la pregunta "quina és la teva llengua materna?, poc més de la meitat (54,7%) del professorat respon que aquesta és el català, diferenciant-se molt de la resposta de l'alumnat en la mateixa pregunta (7,2%). La resta del professorat es distribuiria en un 43% que consideren el castellà com la seva llengua materna i només un 2,3% que té llengües estrangeres com a maternes.

Pel que fa a l'ús de les llengües per part del professorat, hauríem de diferenciar clarament l'ús que aquest en fa dins i fora de l'aula.

Ús de les llengües per part del professorat			
Llengua que utilitzes majoritàriament dins l'aula		**Llengua que utilitzes majoritàriament fora de l'aula**	
Català	34,9%	Català	60,5%
Castellà	54,7%	Castellà	39,5%
Altres idiomes	10,5%	Altres idiomes	0%

Com es pot observar, a una àmplia majoria de les classes (54,7%) el professorat usaria preferentment o majoritàriament el castellà, mentre que el català seria usat de forma majoritària per poc més d'un terç del professorat que ha contestat (34,9%). Aquesta diferència en percentatges denotarien, per tant, la supremacia en l'ús del castellà envers el català dins les aules per part del professorat. A la vegada que es produeix aquest fet, però, el mateix professorat contesta que la llengua que utilitza majoritàriament fora de l'aula és el català, cosa que sorprèn vist el resultat dins l'aula…

Llengua amb què demanes…					
Les proves escrites		**Els treballs escrits**		**Els treballs orals**	
Català	30,2%	**Català**	30,2	**Català**	25,6%
Castellà	20,9%	**Castellà**	17,4	**Castellà**	20,9%
Altres	11,6%	**Altres**	11,6	**Altres**	11,6%
Cap en concret	37,2%	**Cap en concret**	40,7	**Cap en concret**	41,9%

Com es pot observar en el quadre, la major part dels professors no especifiquen en quina llengua s'han de contestar les tasques de les seves matèries, cosa que ens fa pensar que, segons dades extretes de les enquestes, en la major part dels casos les respostes deuen ser en castellà. En canvi, podem observar que quan s'especifica la llengua d'ús per a la tasca, la major part dels professors la demanen en català, sobretot si és escrita.

Llengua que empres amb les famílies dels alumnes	
Català preferentment	17,4%
Castellà preferentment	20,9%
Llengua que utilitzi la mare o el pare	61,6%

Com podem observar, el percentatge de la llengua d'ús amb les famílies és bastant semblant entre català i castellà, tot i que lleugerament superior en aquest darrer cas. La dada que crida l'atenció és que els professors, generalment, s'adapten a la llengua dels pares que, segons el context sociolingüístic, majoritàriament és el castellà. Aquest fet, confirmaria que la llengua d'ús predominant entre els professors i les famílies és el castellà.

Acreditació acadèmica en català	
Llengua I (B1)	5,8%
Llengua II (C1)	72,1%
Llengua III (C2)	22,1%
Cap	0%

Com era d'esperar, la immensa majoria de professors del centre tenen un alt nivell de català acreditat, fet que els permet usar-lo en totes les situacions comunicatives.

Autoavaluació de la competència lingüística							
Entenc el català		**Sé parlar en català**		**Sé llegir en català**		**Sé escriure en català**	
Molt	97%	Molt	76,74%	Molt	91,86%	Molt	75,41%
Bastant	2,3	Bastant	18,6%	Bastant	8,13%	Bastant	24,41%
Poc	0%	Poc	4,66%	Poc	0%	Poc	1,16%
Gens	0%	Gens	0%	Gens	0%	Gens	0%

La percepció dels coneixements de català que tenen els professors és una dada interessant, ja que fa evident l'autoconfiança en l'ús de la llengua catalana, tant en escrit com en oral. Així, el 100% entén el català, tant oral com escrit, i al voltant d'un 75% manifesta que és molt competent en els usos actius de la llengua, parlar-lo i escriure'l. Una part important, manifesta que en sap bastant i un percentatge ínfim que en sap poc.

ENQUESTES FAMÍLIES

Els resultats que es presenten a continuació representen les respostes de l'enquesta d'usos lingüístics que es va passar a les famílies de l'alumnat de l'IES CALVIÀ durant el mes de desembre, i de les quals s'han obtingut un total de 95 respostes.

Lloc de naixement	
Illes Balears	56,8%
Catalunya o País Valencià	3,2%
Resta de l'estat espanyol	18,9%
Resta del món	21,1%

Com s'observa amb aquestes dades, més d'un 60% de les famílies de l'alumnat del centre procedeix de territoris de parla catalana i, per tant, la llengua catalana li és pròpia o familiar, havent nascut a les Balears més del 56% dels familiars, mentre que un 18,9% hauria nascut a la resta de l'estat i un significatiu 21,1% a la resta del món.

Grup d'edat	
Menys de 35 anys	16,8
Entre 35-50	58,9
Més de 50	24,2

En aquesta graella es pot observar que la major part dels components de les famílies de l'alumnat de l'IES Calvià té entre 35 i 50 anys, quasi un 60%, mentre que el segon grup d'edat seria de més de 50 anys amb un 24%, i finalment el grup menys nombrós seria el dels familiars que tenen menys de 35 anys.

Llengua materna	
Català	14,7%
Castellà	65,3%
Altres	20%

Pel que fa al nombre de famílies que tenen com a llengua materna el català és baix, tan sols el 14,7%. Aquesta dada contrasta amb la resposta dels alumnes, ja que només el 7% de l'alumnat respon que aquesta és el català. Entra dins la normalitat que els progenitors es comuniquin amb els seus fills i filles en la seva llengua materna, d'aquesta manera es pot extreure com a conclusió que les famílies abandonaren la seva llengua materna (el català) per dirigir-se als seus infants en una altra llengua (segurament, el castellà). Aquesta idea es reforça amb el fet que un 14% de l'alumnat respon que la seva primera llengua va ser el català, com s'ha esmentat en l'anàlisi anterior. Pel que fa a les famílies que tenen com a llengua materna el castellà són la majoria, un 65,3%. També cal recalcar que hi ha un 20% de les famílies del centre que no tenen com a llengua materna ni el català ni el castellà.

En quina llengua parlau als vostres fills?	
Català	16,1%
Castellà	67,7%
Altres	16,1%

En aquesta graella es pot conèixer quina és la llengua que utilitzen les famílies amb els seus fills i els resultats són curiosament diferents respecte a la graella anterior, en la qual les famílies responien a la pregunta de quina és la seva llengua materna. Encara que les proporcions siguin essent les mateixes, el castellà dominaria amb una majoria més que significativa respecte al català i a les altres, en aquest cas, es pot veure com hi ha un abandonament de les llengües estrangeres maternes a l'hora de dirigir-se als fills. Així, els familiars que tenen com a llengua materna una llengua estrangera, i opten per dirigir-se als seus fills en català o castellà, ho fan aparentment en quasi la mateixa proporció, encara que el castellà estaria un poc per damunt (mentre que les famílies que optarien pel català representen un 1,4%, les que ho fan pel castellà representen un 2,4%).

Autoavaluació de la competència lingüística					
Parlar		Escriure		Entendre	
Bastant bé	22,1%	Bastant bé	29,5%	Bastant bé	23,4%
Correctament	22,1%	Correctament	15,8%	Correctament	40,4%
Una mica	25,3%	Una mica	23,2%	Una mica	21,3%
No gens	30,5%	No gens	31,6%	No gens	14,9%

Pel que fa al coneixement de la llengua es varen fer preguntes en relació a les tres habilitats lingüístiques: parlar, escriure i entendre. Curiosament, l'habilitat que consideren que més dominen és la d'escriure (amb un 29,5%), mentre que entendre estaria, en segon lloc (amb un 23,4%) i, en darrer lloc, parlar (22,1%). Si analitzem, habilitat per habilitat, en el cas de parlar, la majoria de famílies responen que no tenen aquesta competència lingüística (30,5%), es tracta d'una dada rellevant, ja que significa que aquest nombre tan elevat de famílies mai parla en català, els altres paràmetres estarien bastant igualats, amb poc més d'un 20% en cada cas. Per altra banda, en el cas d'escriure, encara que sigui el domini d'aquesta habilitat suposi el percentatge més alt de les tres habilitats, també és rellevant que el nombre de famílies que no en saben gens també és el més alt (un 31,6%). Finalment, pel que fa a la competència d'entendre, el nombre de famílies que consideren que no en saben gens és el percentatge més baix, però també és significatiu que només un 23,4% consideri que entén el català bastant bé. El percentatge més alt d'aquesta habilitat seria el de correctament, amb un 40%.

En quina llengua consumeixes el contingut a…?				
	TV	Youtube	Xarxes	Premsa
Català	12%	3,4%	6,7%	10,9%
Castellà	73,9%	80,5%	78,7%	78,3%
Altres	14,1%	16,1%	14,6%	10,9%

Pel que fa al consum dels continguts de xarxes i mitjans de comunicació, el domini el té de forma absoluta el consum en castellà, en tots els casos (TV, YouTube, xarxes i premsa) el percentatge ronda el 80%. Per altra banda, també és molt significatiu que el nombre de famílies que consumeixen aquest tipus de continguts en altres llengües és més alt que en català, ja que tan sols un 12% de famílies miren la TV en català, un 3,4% miren

vídeos del YouTube en aquesta llengua, un 6,7% utilitzen les xarxes socials i només un 10,9 llegeix premsa en català.

Considerau necessari que els vostres fills sàpiguen català?	
Sí	67%
No	33%

A la pregunta de si consideren necessari que els seus fills sàpiguen el català, un 67% respon que sí, mentre que un 33% considera que no. Aquesta dada és significativa, ja que un nombre considerable de famílies no té cap interès en què els seus fills coneguin la llengua catalana.

Considerau que la llengua catalana és útil?	
Sí, molt	20%
Bastant	26,3%
Una mica	34,7%
No gens	18,9%

Pel que fa a la pregunta de si consideren que la llengua catalana sigui útil, només un 20% considera que ho sigui molt, en segon lloc, un 26,3% considera que és bastant útil, mentre que el percentatge més elevat considera que ho és una mica (34,7%). Finalment, hi ha un 18,9% que considera que no ho és gens.

Quan un desconegut us parla en Català, responeu...	
Català	45,2%
Castellà	54,8%

Quan un desconegut us parla en Castellà, responeu...	
Català	1,1%
Castellà	98,9%

En aquestes dues graelles es pot veure com responen les famílies quan algú es dirigeix a elles en català o en castellà. Mentre que si la persona s'hi dirigeix en català, la majoria de famílies gira la llengua i contesta en castellà (un 54,8%), en canvi, si ho fa en castellà mantenen la llengua, i només un 1,1% respon en català.

Quan un desconegut us parla en una llengua que no dominau, responeu...	
Català	2,1%
Castellà	74,7%
Altres	23,2%

A la pregunta de: *en quina llengua responen* quan algú es dirigeix en una llengua que no coneixen, la gran majoria (74,7%) ho fa en castellà, mentre que la segona opció seria una llengua estrangera (23,2%), i només un 2,1% ho fa en català, per la qual cosa es pot extreure com a conclusió que la percepció de què l'altra persona conegui el català és molt baixa.

Quan us dirigiu a un desconegut li parlau	
Català	5,3%
Castellà	91,5%
Altres	3,2%

Aquesta graella té relació amb l'anterior, quan les famílies es dirigeixen a un desconegut ho fan pràcticament en la totalitat en castellà (91,5%), mentre que només un 5,3% ho fa en català. D'aquesta manera, igual que s'ha esmentat en la graella anterior, la percepció que es té del fet que l'altre interlocutor conegui el català és molt baixa.

Amb quina de les següents afirmacions hi estàs més d'acord?	
El català és útil per trobar feina	28,2%
El català és útil per integrar-se en la societat de Mallorca	27,1%
El català enriqueix culturalment	44,7%

Finalment, pel que fa a la percepció que tenen les famílies en relació a la utilitat de la llengua catalana, la majoria pensa que enriqueix culturalment, més que ser útil per trobar feina o per integrar-se en la societat de Mallorca. Aquesta dada és significativa, ja que no perceben el català com una eina útil per moure's pel territori, sinó tan sols com a un enriquiment secundari.